

Oikaisuvaatimus erheellisen paloilmoituksen laskutuksesta

Kokoltk 24.09.2026 § 67
4618/09.05.00/2026

Valmistelija(t) riskienhallintapäällikkö Lauri Holappa puh. 044 718 8103,
lauri.holappa(at)pshyvinvointialue.fi

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että:

- Lauri Holappa poistui kokouksesta asian käsittelyn päätteeksi klo 16.34.
- Päivitetään listatekstissä ollut kirjoitusvirhe teknisenä korjauksena livola-Säätiöstä Ilvola-Säätiöksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Kokonaisturvallisuuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen ja lasku nro 1080002868 pidetään voimassa sellaisenaan.

Ennakkovaikutusten arviointi

Ei ennakkovaikutusten arvioinnin piirissä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö § 44

Liitteet ja oheisaineisto

Esityslistan liitteenä:

Esityslistan oheisaineistona:

- Oikaisuvaatimus (salassa pidettävä JulkL 24.1 §, kohta 7)

Valmistelu

Asiakkaan vaatimus:

Ilvola-Säätiö sr on 6.8.2026 päivätyssä oikaisuvaatimuksessaan pyytänyt mahdollisuutta erheellisten paloilmoitusten perusteella määrätyn 3 500 euron maksun alentamiseen tai poistamiseen.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin muun muassa, että lasku koskee Ilvolan omistamassa osoitteessa Ilvolankatu 17 sijaitsevaa vuokrakerrostaloa, jossa asuu senioreita. Oikaisuvaatimuksen mukaan laskun perusteena olevat hälytykset ovat aiheutuneet asukkaiden ruoanlaitosta tai lämmityksestä. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on todettu, että neljästä vuoden 2026

hälytyksestä kolme on aiheutunut Pohjois-Savon hyvinvointialueen kotihoidon asiakkaista. Ilvola-Säätiö on lisäksi vedonnut siihen, että säätiön on yleishyödyllisenä ja voittoa tavoittelemattomana toimijana katettava kustannukset omilla vuokratuotoillaan.

Pelastusviranomaisen selvitys:

Ilvolankatu 17, Iisalmi (Palvelutalo Tuulihattu) paloilmoituksesta on 12 kuukauden tarkastelujaksolla tullut useita erheellisiä katsottuja paloilmoituksia.

29.3.2026 23:28:20, syy: Ruuan valmistus

19.5.2026 15:44:27, syy: Ruuan valmistus

17.6.2026 9:18:54, syy: Ruuan valmistus

20.6.2026 14:15:00, syy: Ruuan valmistus

Kohteeseen on annettu pelastuslain 96 § 3 momentissa tarkoitettu korjauskehoitus toisen erheellisen paloilmoituksen jälkeen. Maksun perimisen edellytyksenä oleva mahdollisuus korjata paloilmoittimen toimintaan tai sen käyttöön liittyvät puutteet on siten annettu ennen nyt laskutettavia tehtäviä.

Pohjois-Savon pelastuslaitoksen laskutuskäytännössä maksu peritään kolmannesta ja sitä seuraavista saman kohteen erheellisistä paloilmoituksista 12 kuukauden tarkastelujakson aikana. Tämä tulkinta vastaa Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa KHO:2022:21 hyväksyttyä tulkintaa pelastuslain 96 §ä tarkoitetusta toistuvasta erheellisestä toiminnasta.

KHO on kyseisessä ratkaisussa katsonut, että kolmannesta erheellisestä ilmoituksesta lähtien perittävä maksu on oikeasuhtainen, koska käytäntö antaa kohteelle mahdollisuuden korjata puutteet ennen maksun syntymistä. KHO on lisäksi pitänyt 12 kuukauden tarkastelujaksoa asianmukaisena ja korostanut viranomaisen velvollisuutta noudattaa maksujen perinnässä johdonmukaista ja yhdenmukaista käytäntöä.

Oikaisuvaatimuksessa on tuotu esiin, että laskun perusteena olevat hälytykset ovat aiheutuneet asukkaiden ruoanlaitosta tai lämmityksestä. Tällä seikalla ei kuitenkaan ole ratkaisevaa merkitystä arvioitaessa pelastuslain 96 § mukaisen maksun perimisen edellytyksiä.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisukäytännössään katsonut, että paloilmoittimen erheellinen toiminta voi aiheutua myös ihmisen käyttäytymisestä. Ratkaisussa KHO:2022:21 KHO katsoi, että pelastuslaitos voi periä maksun toistuvasta erheellisestä paloilmoittimen toiminnasta myös silloin, kun ilmoitusten syynä on ollut ihmisen toiminta eikä paloilmoittimen tekninen vika.

Aikaisemmassa ratkaisussaan KHO:2018:134 KHO on puolestaan katsonut, että ruoan valmistuksesta aiheutuneet hälytykset voivat olla pelastuslain 96 §:ssä tarkoitettuja erheellisiä paloilmoituksia.

Maksun määrääminen ei siten edellytä sitä, että kohteen omistajan tai muun maksun suorittamisesta vastuussa olevan tahon omaa huolimattomuutta tai muuta tuottamusta osoitetaan.

Pelastuslain 96 § tarkoituksena on ehkäistä toistuvia erheellisiä paloilmoituksia ja niistä aiheutuvia tarpeettomia pelastustoimen tehtäviä.

Pelastuslain 96 § mahdollistaa maksun perimisen kohteen omistajalta, haltijalta tai toiminnanharjoittajalta. Hallituksen esityksessä HE 184/2022 vp on tarkennettu säännöksen tarkoitusta erheellisten paloilmoitusten laskutuksen osalta. Esityksen mukaan tällä tarkoitetaan tahoa, joka on tehnyt liittymissopimuksen Hätäkeskuslaitoksen kanssa ja jolta Hätäkeskuslaitos laskuttaa liittymissopimuksen mukaiset palvelut. Se, että hälytyksen on aiheuttanut rakennuksessa asuva henkilö tai hyvinvointialueen kotihoidon asiakas, ei muuta tätä maksun kohdentamista koskevaa lähtökohtaa.

Pelastuslain 96 §:ä säädetty maksu ei ole sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksu, johon voitaisiin soveltaa asiakasmaksulain mukaista maksun alentamista tai perimättä jättämistä koskevaa sääntelyä.

Maksun alentamiseen tai poistamiseen ei ole tässä asiassa esitetty sellaista pelastuslain 96 §:ään tai voimassa olevaan maksutaksaan perustuvaa oikeudellista perustetta, jonka nojalla maksu voitaisiin jättää osittain tai kokonaan perimättä.

Lisäksi hallintolain 6 § mukainen yhdenvertaisen kohtelun vaatimus edellyttää, että vastaavissa tilanteissa olevia kohteita kohdellaan maksujen perinnässä yhdenmukaisesti. KHO on erheellisiä paloilmoituksia koskevassa ratkaisussaan nimenomaisesti korostanut maksujen perinnän johdonmukaisuutta ja yhtenäisyyttä.

Edellä kuvattujen perustelujen valossa oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaista seikkaa, jonka perusteella laskua tulisi muuttaa tai maksu jättää perimättä.

Sovelletut säädökset: Pelastuslaki (379/2011) 12 §, 95 § ja 96 §; hallintolaki (434/2003) 6 § ja 45 §.